

PLA D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Ajuntament de Balaguer

ÍNDEX

Introducció.....	2
1.1. Sensibilitzar al personal de l'administració pública, a les entitats privades, als col·lectius professionals i a la societat en general sobre la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.	4
1.2. Incloure la perspectiva de gènere en les actuacions desenvolupades per totes les àrees municipals.....	4
2. Millorar l'ocupació de les dones i l'accés a un lloc de feina digne.....	5
2.1. Desenvolupar accions que garanteixin a les dones el dret a un treball digne i de qualitat.....	5
2.2. Fomentar la participació de les dones en una formació ocupacional que correspongui a les seves necessitats.....	6
2.3. Sensibilització de la societat en la conciliació de la vida laboral, familiar i personal.	6
2.4. Promoure la conciliació del temps laboral, personal i familiar.....	6
3. Promocionar la salut de les dones.....	7
3.1. Impulsar la prevenció de les dones en temes de salut a través de la formació i la sensibilització.....	7
3.2. Impulsar programes que tractin de forma especialitzada les malalties que afecten a les dones.....	7
4. Fomentar la coeducació i la formació de les dones.....	8
4.1. Incloure tant en l'educació formal com en la no formal l'educació en igualtat d'oportunitats.	8
4.2. Garantir l'existència d'una oferta formativa i educativa que tingui en compte els diferents col·lectius de dones, les seves necessitats i interessos, així com la seva disponibilitat horària.	8
4.3. Desenvolupar campanyes de sensibilització en base a la perspectiva de gènere, la igualtat d'oportunitats i l'ús del llenguatge no sexista.....	9
5. Lluitar contra les formes de violència exercides per homes o dones.....	9
5.1. Prevenir la violència vers les dones.	9
5.2. Eradicar la violència a les dones.....	9
6. Fomentar iniciatives socials que afavoreix la participació i la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.....	10
6.1. Reconèixer i valorar el treball, la cultura i les activitats de les dones.....	10
6.2. Promoure la participació de les dones en l'oferta cultural, d'oci i de lleure que ofereix la ciutat.....	10
GLOSSARI.....	11

Introducció

Al llarg de la història la dona ha pogut constatar la seva situació de desavantatge i discriminació en favor de l'home. D'aquesta manera, en diferents àmbits de la societat ha patit aquest rebuig i s'ha vist perjudicada pels estereotips existents que li han impedit un desenvolupament equitatiu al del sexe contrari.

Per aquest motiu és pel que des de fa uns anys ja es comença a treballar amb la idea de lluitar contra aquesta discriminació i es realitzen polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats a nivell europeu. De fet, les primeres són les organitzades per les Nacions Unides a les Conferències Mundials de les Dones. A Catalunya aquest treball té el seu origen amb les *Primeres Jornades Catalanes de la Dona* l'any 1976.

Tot i el treball que s'ha anat desenvolupant fins al moment, encara queda molta feina per fer. És per això, que hem cregut convenient la redacció d'aquest document escrit per assentar les bases de les actuacions en matèria d'igualtat d'oportunitats a la ciutat de Balaguer.

Aquest document està basat en els resultats de la *Diagnosi de gènere i igualtat d'oportunitats* realitzada per l'Ajuntament de Balaguer amb la col·laboració de la Universitat de Lleida i de l'Institut Català de Dones durant l'any 2006.

El Pla consisteix en configurar un seguit d'estratègies encaminades a arribar al reconeixement de la tasca de les dones en tots els àmbits de participació. Aquestes responen a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i s'entenen des del punt de vista de la tolerància i la convivència, el respecte a la diferència i la millora de la qualitat de vida. D'aquesta manera els objectius proposats han d'ajudar a eradicar les situacions de discriminació entre ambdós sexes en benefici del benestar i de la vida en societat.

Ajuntament de Balaguer

Per tal de dur a terme les actuacions proposades és bàsic aplicar el principi de transversalitat, ja que és fonamental incorporar la perspectiva de gènere i la igualtat en el conjunt de les polítiques i actuacions de la societat. Per aquest motiu cal que treballem tots junts i en tots els àmbits.

Finalment els objectius i actuacions se sotmetran a una avaluació continuada per tal de saber-ne els resultats i prendre les mesures pertinents, sempre tenint en compte la perspectiva de gènere i el principi d'igualtat.

Aquest Pla d'igualtat d'oportunitat es desenvolupa mitjançant sis eixos estratègics que fan referència a diversos àmbits de la nostra societat per tal d'integrar la perspectiva de gènere en el conjunt de les polítiques.

Els eixos són els següents:

- 1. Incorporar la perspectiva de gènere en tots els àmbits de la gestió municipal.**
- 2. Millorar l'ocupació de les dones i l'accés a un lloc de feina digne.**
- 3. Promocionar la salut de les dones.**
- 4. Fomentar la coeducació i la formació de les dones.**
- 5. Lluitar contra les formes de violència.**
- 6. Fomentar iniciatives socials que afavoreixin la participació de la dona i la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.**

L'Ajuntament Ple, en sessió celebrada el dia 29 de desembre de 2008, va aprovar el Pla d'igualtat d'oportunitats.

1. Incorporar la perspectiva de gènere en tots els àmbits de la gestió municipal.

Totes les polítiques municipals han d'incorporar la perspectiva de gènere en el seu àmbit d'actuació, ja que d'aquesta manera ens assegurem que des de totes les àrees es tingui en compte la visió de la dona, tant en les actuacions proposades com en la creació de recursos nous.

Objectius i accions positives:

1.1. Sensibilitzar al personal de l'administració pública, a les entitats privades, als col·lectius professionals i a la societat en general sobre la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

- Desenvolupar cursos de formació del personal de l'Administració en igualtat d'oportunitats.
- Avaluació de la influència de les polítiques de gènere en les polítiques municipals des de tots els àmbits.
- Potenciar l'ús del llenguatge no sexista als materials i documents de l'Ajuntament.
- Establir les actuacions necessàries per al desenvolupament de polítiques d'igualtat.

1.2. Incloure la perspectiva de gènere en les actuacions desenvolupades per totes les àrees municipals

- Difondre la informació sobre els serveis i recursos destinats a les dones existents a Balaguer.
- Establir una bona coordinació entre els professionals dels recursos existents i col·laborar en la realització d'estratègies i actuacions.

- Col·laborar amb les associacions de dones que hi ha al municipi que tinguin iniciatives per tal de fomentar la igualtat d'oportunitats.

2. Millorar l'ocupació de les dones i l'accés a un lloc de feina digne.

L'accés al món laboral per part de les dones és un dels elements clau en les polítiques d'igualtat, ja que les dones presenten uns índex d'atur més elevats que els homes i en molts casos realitzen feines que s'exerceixen sense estar regularitzades. Alhora, en les condicions d'accés als diferents llocs de feina hi ha una discriminació respecte als homes, tant a nivell contractual com de remuneració.

Per aquests motius, creiem que és convenient treballar per assolir la igualtat d'oportunitats i de condicions en l'àmbit laboral.

Objectius i accions positives:

2.1.Desenvolupar accions que garanteixin a les dones el dret a un treball digne i de qualitat.

- Fomentar la inserció laboral de col·lectius de dones amb més dificultats per trobar feina.
- Possibilitar l'accés de les dones a feines en relació amb el seu nivell d'estudis i amb contractes de qualitat, així com també l'accés a llocs de direcció. Evitant així la segregació vertical i el sostre de vidre.
- Impulsar mesures informatives per al foment de la regulació de feines feminitzades que s'exerceixen sense contracte.
- Fomentar la presència de dones en sectors de treball i activitats masculinitzades i viceversa, per tal d'eradicar la segregació horitzontal.

2.2. Fomentar la participació de les dones en una formació ocupacional que correspongui a les seves necessitats.

- Avaluar els interessos i necessitats, tant formatives com ocupacionals de les dones de Balaguer.
- Realitzar una guia de recursos formatius i ocupacionals del municipi.
- Orientar la formació cap a les noves necessitats d'ocupació.
- Afavorir en aquests cursos de formació la participació de les dones amb més dificultats d'inserció laboral.

2.3. Sensibilització de la societat en la conciliació de la vida laboral, familiar i personal.

- Realitzar campanyes que difonguin mesures per conciliar la vida laboral, familiar i personal.
- Accions de sensibilització en la conciliació familiar, laboral i personal en els diferents àmbits educatius.

2.4. Promoure la conciliació del temps laboral, personal i familiar.

- Posar en marxa projectes que tinguin com a objectiu la introducció de canvis en la societat per aconseguir fer compatible les responsabilitats personals, familiars i laborals de les dones i els homes.
- Reconèixer públicament les empreses locals que faciliten la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.
- Potenciar el desenvolupament i l'adequació dels serveis sociocomunitaris que facilitin la conciliació del temps personal, laboral i familiar.

3. Promocionar la salut de les dones.

És evident que per la seva condició, les dones necessiten una atenció específica. Aquesta atenció ha d'anar encaminada a la prevenció, promoció i sensibilització de totes les malalties i infeccions que poden afectar a les dones en algun moment o altre del seu cicle vital. Així doncs, aspectes com la fibromialgia, el càncer de mama o problemes de l'embaràs són qüestions que s'han d'abordar des d'un bon començament i oferint el major de recursos possibles. Per tant, començarem sempre des de la prevenció ja que creiem que és la millor manera de desenvolupar aquestes actuacions.

Objectius i accions positives:

3.1. Impulsar la prevenció de les dones en temes de salut a través de la formació i la sensibilització.

- Augmentar la informació sobre les malalties que més afecten les dones i sobre els processos que els són propis (materno-reproductius, menopausa, etc.)
- Facilitar informació sobre els riscos físics, psíquics i socials derivats de l'activitat laboral.
- Fomentar hàbits de vida saludables com els beneficis de la pràctica d'activitat física i una alimentació adequada.

3.2. Impulsar programes que tractin de forma especialitzada les malalties que afecten a les dones.

- Augmentar les accions respecte als grups de dones que requereixen una atenció específica en matèria de salut.
- Donar suport als programes per la prevenció del càncer d'úter i de mama.
- Realitzar programes d'educació sexual i tallers dirigits a adolescents i joves que tractin el tema de la sexualitat i l'afectivitat, així com també de malalties pròpies d'aquesta edat com l'anorèxia i la bulímia.

- Dur a terme campanyes informatives i de sensibilització sobre diverses temàtiques de salut tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Fomentar la promoció de la salut (exercici físic, alimentació saludable, higiene, consum de drogues, mètodes anticonceptius, etc.) en funció de les necessitats de cada sector de població.

4. Fomentar la coeducació i la formació de les dones.

Per tal d'equiparar les desigualtats entre homes i dones que s'han anat desenvolupant al llarg del temps cal treballar conjuntament des de la coeducació, ja que d'aquesta manera garantirem el lliure desenvolupament de la persona independentment de quin sigui el seu sexe.

Un punt en el que també s'ha d'avançar és amb la utilització d'un llenguatge no discriminatori, sinó que sigui inclusiu i que representi de la mateixa manera a homes i dones. Llavors serem capaços d'avançar i conviure cap a la coeducació i la igualtat d'oportunitats.

Objectius i accions positives:

4.1. Incloure tant en l'educació formal com en la no formal l'educació en igualtat d'oportunitats.

- Fomentar materials i recursos escolars no sexistes als centres educatius.

4.2. Garantir l'existència d'una oferta formativa i educativa que tingui en compte els diferents col·lectius de dones, les seves necessitats i interessos, així com la seva disponibilitat horària.

4.3. Desenvolupar campanyes de sensibilització en base a la perspectiva de gènere, la igualtat d'oportunitats i l'ús del llenguatge no sexista.

5. Lluitar contra les formes de violència exercides per homes o dones.

El principal objectiu que ens hem de marcar es lluitar perquè s'eradiquin totes les formes de violència, tant a dones com a homes. Ja que actualment, encara passen desapercebudes moltes manifestacions de violència; ja siguin assetjaments sexuals, o assetjaments per raó de sexe. Per aquest motiu hem de treballar per canviar els valors socials existents per eradicar qualsevol tipologia de violència de gènere.

Objectius i accions positives:

5.1. Prevenir la violència vers les dones.

- Campanya de sensibilització de la societat sobre la violència a les dones.
- Tallers formatius dirigits a tota la població sobre les causes i conseqüències de la violència vers les dones.

5.2. Eradicar la violència a les dones.

- Oferir formació als professionals de les diferents àrees municipals que intervenen als punts d'informació i d'atenció a les situacions de violència contra les dones, així com també als professionals de salut.
- Establir un protocol d'actuacions i coordinació entre els diferents serveis existents al municipi en els casos de violència de gènere.
- Prioritzar l'accés de les víctimes de maltractament als diferents programes municipals existents.
- Millorar la qualitat dels serveis municipals existents adreçats a dones i ampliar-los.

6. Fomentar iniciatives socials que afavoreix la participació i la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

La dona ha de tenir els mateixos drets a participar i actuar en la vida social i associativa que l'home. És més, ha d'aportar la seva visió amb veu i vot i participar en les dinàmiques culturals, esportives o d'oci. D'aquesta manera i amb aquesta participació en els mecanisme de decisió serà molt més fàcil adequar l'oferta existent a les seves necessitats, ja que en serà plena coneixedora.

Objectius i accions positives:

6.1.Reconèixer i valorar el treball, la cultura i les activitats de les dones.

- Fer visible les aportacions socials i culturals de les dones al municipi.
- Impulsar iniciatives per donar a conèixer els diferents col·lectius de dones procedents de diferents països i les seves cultures.
- Donar suport a la producció cultural de les dones.
- Fomentar la creació de serveis, programes i accions de suport per a prevenir i actuar davant situacions de risc d'exclusió social i feminització de la pobresa.

6.2.Promoure la participació de les dones en l'oferta cultural, d'oci i de lleure que ofereix la ciutat.

- Oferir activitats culturals i d'oci adequades a les necessitats i interessos de les dones, així com col·laborar amb les associacions de dones del municipi.
- Fomentar la participació de les dones a totes les activitats socials, lúdiques i culturals del municipi.
- Fomentar, afavorir i recolzar la participació de les dones a la vida associativa del municipi.

GLOSSARI

Per tal de fer més entenedor el Pla d'igualtat d'oportunitats de Balaguer considerem oportú explicar part de la terminologia emprada en la redacció.

Acció positiva:

Mesures dirigides a un grup determinat amb què es pretén suprimir i prevenir una discriminació o compensar els desavantatges resultants d'actituds, comportaments i estructures existents.

Assetjament sexual:

Qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que contingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es generi en un entorn intimidatori, degradant o ofensiu.

Assetjament per raó de sexe:

Qualsevol comportament realitzat en funció del sexe de la persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat i de generar un entorn intimidatori, degradant o ofensiu.

Conciliació del treball i de la vida familiar i personal:

Introducció de sistemes de permís per raons familiars i del permís patern, d'atenció a la infància i a persones d'edat avançada i creació d'una estructura i organització de l'entorn laboral que faciliti als homes i a les dones la combinació del treball i de les responsabilitats familiars.

Igualtat d'oportunitats entre homes i dones:

Inexistència de tota barrera sexista per a la participació econòmica, política i social.

Integració de la perspectiva de gènere en el conjunt de les polítiques:

Integrar sistemàticament les situacions, prioritats i necessitats respectives de dones i homes en totes les polítiques, amb vista a promoure la igualtat entre homes i dones i

recórrer a totes les polítiques i mesures generals amb l'objectiu específic d'aconseguir la igualtat, tenint en compte activament i obertament des de la fase de planificació, els seus efectes quan s'apliquen, supervisen i avaluen.

Perspectiva de gènere:

Tenir en consideració i prestar atenció a les diferències entre dones i homes en qualsevol activitat o àmbit donats d'una política.

Segregació del mercat laboral:

Concentració de dones i homes en un tipus i nivells diferents d'activitat i de treball, on les dones es veuen abocades a una gamma més estreta d'ocupacions que els homes (segregació horitzontal), i a llocs de treball inferiors (segregació vertical).

Segregació horitzontal:

Concentració de dones i homes en sectors i treballs específics.

Segregació vertical:

Concentració de dones i homes en graus i nivells específics de responsabilitats o de llocs de treball.

Sostre de vidre:

Barrera invisible que es troben les dones en un moment determinat del seu desenvolupament professional, de manera que, arribades a un punt, molt poques el flanquegen i la seva carrera professional s'estronca. Les causes d'aquest estancament provenen en major part dels prejudicis empresarials sobre la capacitat de les dones d'exercir llocs de responsabilitat, així com sobre la seva disponibilitat laboral lligada a la maternitat i a les responsabilitats familiars i domèstiques ("sòl enganxós"), activitats que solen coincidir amb les fases de l'itinerari professional lligades a la promoció professional.